Projekt studentů Masarykovy univerzity

děkujeme

muniss
Meziuniverzitní studentská soutěž

B | R | N | O

Téma č. 4 : Zvýšení počtu osob s trvalým pobytem

Vedoucí týmu: Bc. Marek Baranyai

Členové: Lenka Buzogaňová

Jakub Dobrovolný

Bc. Jana Lauermannová

Andrej Oriešek

Jana Přidalová

Veronika Řeháková

Brno 2013

OBSAH PROJEKTU

ANOTACE 3
ANNOTATION 4
ÚVOD 7
1. POLITICKÉ PROSTŘEDÍ 9
1.1. ÚVODEM 9
1.2. MOŽNOST TRVALÉHO POBYTU V NÁJEMNÍM BYTĚ 10
1.3. SOUHLAS PRONAJÍMATELE 10
1.4. DALŠÍ POSTUP 11
1.5. VÝMĚNA DOKLADŮ, OHLAŠOVÁNÍ 11
1.6. SHRNUTÍ 12
2. EKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ 13
2.1. LEGISLATIVNÍ ZMĚNY V RUD 13
2.2. NOVÝ OBČAN, VĚTŠÍ PŘÍJEM – A O KOLIK? 15
2.3. ROZDÍLY ČSU A ISEO 16
2.4. CO BY PRO MĚSTA ZNAMENALA VÝMĚNA STATISTIKY ČSÚ ZA ISEO PŘI RUD? 18
3. TECHNOLOGICKÉ PROSTŘEDÍ 20
4. SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ 23
4.1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ 23
4.2. SOCIÁLNÍ UKAZATELE 24
5. VÝZKUM – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI OBYVATELI BRNA 26
5.1. VÝZKUMNÝ ZÁMĚR 26
5.2. SBĚR DAT 26
5.3. OMEZENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ 26
5.4. VÝSLEDKY DOTAZNÍKU 27
6. NÁVRH ŘEŠENÍ – HYPOTÉKA PRO BRŇÁKA 30
6.1. O CO SE JEDNÁ? 30
6.2. PROCES POSKYTNUTÍ PŘÍSPĚVKU 31
7. NÁVRH RIEŠENIA – POVINNÉ RUČENIE PRE BRŇÁKA 33
8. NÁVRH ŘEŠENÍ – ŠKOLKA/ZÁKLADNÍ ŠKOLA 34
ZÁVĚR 35
POUŽITÁ LITERATURA 39

Anotace

Město Brno, má velký problém s rozdílem počtu v něm žijících obyvatel a obyvatel zde oficiálně registrovaných k pobytu (který je až o třetinu nižší). Tento problém potřebuje řešit, protože v první řadě díky tomu přichází o peníze do rozpočtu, které by mu měly náležet a za druhé mu to působí problémy při plánování, například dopravy, odpadového hospodářství, v plánování územním atp.

Přihlášení se k trvalému pobytu zvyšuje počet obyvatel ve městě dle metodiky Českého Statistického Úřadu. Podle této metodiky se potom přerozdělují sdílené daně, které jsou nejvyšší položkou běžných příjmů magistrátu a proto je pro města a obce důležité sledovat stav počtu obyvatel. Po legislativních změnách v přerozdělování rozpočtového určení daní město Brno přišlo o 200 mil. Kč.

V naší práci se budeme zabývat PEST analýzou, jejíž součástí je legislativní prostředí, metodiky výpočtu počtu obyvatel, příspěvky nového občana městu či analýza změny v rozpočtovém určení daně. V rámci analýzy sociálního prostředí bude provedeno dotazníkové šetření, které nám pomůže určit hlavní motivátory a demotivátory, které působí na lidi při přehlašování trvalého pobytu.

Cílem práce je na základě analýzy rozpočtového určení daně ukázat vliv změn na příjmy města Brna a navrhnout řešení, která by pomohla zvýšení počtu registrovaných obyvatel a tím by zvýšila městské příjmy.

Klíčová slova: Brno. Počet obyvatel. Rozpočtové určení daní. Trvalý pobyt

Annotation

The city of Brno has a huge problem with the difference between the population actually living there and those that are registered to be living there (that can be up to one third smaller). This problem needs solving firstly because the city is losing money from their budget income that should belong to them and secondly because it is causing trouble in planning, e.g. in public transport, waste management or in urban planning and so on.

Registration for the permanent residency in a city improves the amount of inhabitants according to the methodology of the Czech Statistical Office. This methodology is critical for redistribution of shared taxes that are major part of regular income for city municipalities. That is why the cities need to look after their citizens and have to care about the registered amount of them. After changes in legislation for redistribution of the budgetary allocation of taxes the city of Brno has lost 200 mil. CZK.

In our project we will do the PEST analyzes where belongs the legal area, methodologies for the calculations of inhabitants, the contribution of a new inhabitant for the city and analyze the change in budgetary allocation of taxes. As a part of the analyzes of social environment we will convey a questionnaire survey which will help us to find motivators and demotivators that affect the inhabitants in the permanent residency registration process.

The aim of our work is to propose a solution that will help the increase in amount of registered population in Brno and so the city income will also rise based on analyzes of the budgetary allocation of taxes and its influence on city income. To do so we will also

Keywords: Brno. Budgetary allocation of taxes. Permanent residency. Population.

Autoři této školní týmové práce, která je jedním z výstupů projektu Partnerství subjektů meziuniverzitní studentské sítě (reg. č. CZ.1.07/2.4.00/31.0157) a na kterou se vztahují pravidla Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost v platném znění, berou na vědomí, že tato práce bude v odevzdané podobě volně a zdarma dostupná veřejnosti na webu projektu (http://www.muniss.cz). A dále berou na vědomí, že obsah této práce bude plně k dispozici k využití pro potřeby zadavatele tématu, které tým zpracovával.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří nám při zpracovávání projektu pomohli a věnovali nám svůj čas. V první řadě naší hlavní konzultantce Ing. Aleně Kopfové za její ochotu vždy pomoci, dále Ing. Jiřímu Trnečkovi, Mgr. Danielu Seidelglanzovi, Ph.D., Ing. Mgr. Šeflovi a JUDr. Jitce Maderové za jejich zajímavé a inspirativní přednášky. Velké díky také patří všem respondentům našeho dotazníkového šetření, kteří nám poskytli cenné informace a skupině studentů ESF MU, kteří nám pomohli s výzkumem mezi studenty.

Úvod

Být obyvatelem Brna se určitě vyplatí. Město pro své občany zabezpečuje rozmanitou paletu služeb, od zvýhodněných šalinkaret až po kulturní vyžití. To však bohužel neznamená, že za všechny lidi, kteří se zde zdržují a dané služby využívají, město dostává patřičné finanční prostředky. Na zabezpečení těchto služeb jsou ale finance nezbytně nutné. Město je získává formou sdílených daní, v nichž hlavní roli hraje počet obyvatel. Ten se však neurčuje podle faktického obyvatelstva města, ani Evidence obyvatel ministerstva vnitra, ale podle statistik ČSÚ, které vychází ze sčítání obyvatel. Stále by zde nebyl problém, kdyby se hodnoty v těchto ukazatelích v případě Brna tak razantně nelišily. Proto je pro Brno klíčové zvyšovat počet ve městě registrovaných obyvatel, aby z nich mělo dostatečný příjem a bylo tak schopné se starat o jejich potřeby.

Každou změnou trvalého pobytu dochází ke změně ve výnosech z přerozdělených daní. Je proto nesporně výhodné zaměřit se právě na trvalý pobyt, jako na nástroj pro zvýšení potřebných příjmů Brna. Pro takový postup je však potřebná ochota a vůle lidí zde žijících a proto je důležité je motivovat tak, aby byli přesvědčení, že být Brňákem se vyplatí. Jedním z nástrojů jak toho docílit, je Brněnská karta, ale my se v této práci budeme věnovat dalším možnostem, jak takového stavu dosáhnout.

Cílem této práce je navrhnout řešení, které by zvýšily počet obyvatel s trvalým pobytem přihlášeným v Brně a tím i rozpočet města. Toho se nedá dosáhnout bez podrobné analýzy problematiky trvalého pobytu a výzkumu založeného na dotazníkovém šetření v cílové skupině.

Na to abychom mohli navrhnout nějaká reálná řešení, musíme znát současný stav. Proto práci začneme PEST analýzou, která se skládá ze čtyř částí. V analýze politického prostředí se budeme věnovat vztahu nájemní smlouvy a trvalého pobytu, v souvislosti s administrativními úkoly. Následovat bude ekonomické prostředí, kde se soustředíme na problematiku rozpočtového určení daní. Věnovat se budeme jednotlivým koeficientům, které vstupují do výpočtu. Vyčíslíme si kolik Brno získá za každého dalšího přihlášeného obyvatele či žáka. Věnovat se budeme i vlivu novely zákona na rozpočet města. Dále se budeme zaobírat jednotlivými evidencemi obyvatel a jejich porovnáním, stejně jako přepočtem, jak by se případný přechod z metodik ČSÚ na ISEO dotkl jednotlivých měst. V analýze technologického prostředí se soustředíme na administrativní náročnost změny trvalého pobytu pro občana. V analýze sociálního prostředí budeme mapovat demografický a sociologický vývoj oblasti.

Následně se budeme věnovat vlastnímu dotazníkovému šetření, abychom zjistili povědomí dotazovaných o dané oblasti a abychom zmapovali možné motivátory a demotivátory působící při změně trvalého pobytu. Po zhodnocení současného stavu a provedení výzkumu se přesuneme k hlavní části práce, kterou jsou vlastní návrhy na řešení situace.

1. Politické prostředí

Pro účel naší analýzy bychom chtěli stručně nastínit problematiku, která je stále aktuální a může se dotknout kohokoli, kdo se zajímá o možnosti získání trvalého pobytu, a to vztah nájemní smlouvy a trvalého pobytu. Je možné na základě nájemní smlouvy získat trvalý pobyt? Jaké podmínky musí být splněny z pohledu práva i z pohledu reálné situace v našem prostředí.

1.1. Úvodem

Místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v registru obyvatel ve formě referenční vazby na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, *kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání.* Občan může mít *jen jedno místo trvalého pobytu*, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci.[1]

Občan se nemusí v místě trvalého pobytu reálně zdržovat, musí však k němu mít určitý právní vztah. Právě z důvodu, že místo trvalého bydliště a místo reálného pobytu nemusí vzájemně často odpovídat, vzniká tato analýza.

Nájem bytu vzniká písemnou nájemní smlouvou, kterou pronajímatel přenechává nájemci za nájemné byt do užívání, a to na dobu určitou nebo bez určení doby užívání. Nájemní smlouvu lze sjednat také na dobu výkonu určité práce nájemce.[2]

Naše práce není citací zákona, avšak právní analýza problému je důležitá pro východiska této práce a pro další postup z ní musíme vycházet.

Uvažujeme-li byt v osobním vlastnictví, nevznikají nám s přihlášením trvalého pobytu žádné problémy. K jeho získání je potřeba prokázat pouze právní vztah k této nemovitosti nebo souhlas majitele se zřízením trvalého pobytu. Ne vždy však bydlíme v nemovitosti, která nám patří a často i dlouhodobě, někdy i celoživotně můžeme bydlet v v nemovitosti, ke které máme nájemní vztah. Jak plyne z výše uvedené definice, může tedy být místem, kde chceme mít i trvalý pobyt místo, kde žijeme v nájemním bytě. Většina nájemních smluv na bytové prostory je sjednána za účelem

[1] §10 Zákona č. 133/2000 Sb., zákon o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů.

[2] §685 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

střednědobého nebo dlouhodobého bydlení. Obzvláště, pokud v daném bytovém prostoru bydlíme delší dobu, je pro nás výhodné mít trvalé bydliště na této adrese – je výhodou zvláště při přístupu k úřadům a může ušetřit čas i jiné hodnoty, které bychom museli vynaložit při dojíždění na příslušný úřad, často i ve vzdálené lokalitě, kde se nachází trvalé bydliště, odlišné od místa faktického pobytu.

1.2.Možnost trvalého pobytu v nájemním bytě

V této části se budeme zabývat výkladem čistě podle práva na jedné straně a faktickým stavem na straně druhé. Pokud jde o striktní výklad zákona, tak pro přihlášení trvalého bydliště stačí prokázání právního vztahu k dané nemovitosti – tedy vlastnického práva nebo skutečnosti, na základě které jsme oprávněni užívat tento prostor – v našem zkoumaném případě tedy nájemní smlouva. Pokud jde však o faktický stav – často je vyžadován souhlas majitele bytu, bez kterého nám na místně a věcně příslušném úřadu změnu trvalého pobytu nezanesou. Tato praxe však není jednotná a liší se na jednotlivých ohlašovnách. Ustanovení, o nemožnosti trvalého pobytu může být obsaženo i v nájemní smlouvě, avšak ani nájemní smlouvu nezkoumají všechny ohlašovny a podle dikce zákona, není toto ani jejich povinnost. Nájemce však v tomto případě poruší ujednání, které je mezi ním a pronajímatelem bytu. Důsledky by si však vyžádali mnohem hlubší analýzu, protože zde je o každý konkrétní případ.

1.3.Souhlas pronajímatele

Tento problém tedy jednoduše vyřeší souhlas pronajímatele, který doložíme k nájemní smlouvě. Toto řešení není však tak jednoduché, jak se na první pohled zdá, protože pronajimatelé často nechtějí mít nájemníky přihlášené k trvalému pobytu ve svém bytě. Pronajimatelé jsou k tomuto motivování z několika důvodů. Nejčastěji jde o strach, zda by jim z této skutečnosti nemohli plynout povinnosti či jiné skutečnosti, které mohou pociťovat jako újmu. Často jde o strach z exekucí i v době, kdy dotyční již v bytě nebydlí a způsobování problémů s dokazováním vlastnictví věcí, které se nalézají v bytě dalšími obyvateli tohoto prostoru. Majetek dalších nájemců či jiných obyvatel nemůže být samozřejmě exekucí postižen, avšak je povinností vlastníka věci prokázat vlastnické právo k nim. Pronajímatel může samozřejmě odhlásit bývalého nájemce z trvalého pobytu v jeho bytě, avšak musí toto učinit sám a stojí ho to čas na zjištění, zda zde má trvalý pobyt a případně další na jeho odhlášení. Dalším důvodem může být přesvědčení, že v tomto případě je pronajímatel povinen poskytnout bytovou náhradu.

Pronajimatelé však mají i další důvody, které se ani často nemusí zakládat na reálném základu.

Z výše uvedeného tedy plyne, že souhlas pronajímatele tento problém vyřeší, avšak ten není povinen tento souhlas udělit a je spíše motivován k tomu, aby souhlas neudělil, protože se jedná z jeho pohledu o snadnější variantu s méně starostmi.

1.4.Další postup

Ohlášením změny trvalého pobytu však není všechno, dalo by se říct, že jde teprve o začátek. Při změně trvalého pobytu nám plyne několik povinností. Občan, který změní své bydliště v rámci České republiky je po ohlášení této změny povinen provést výměnu svých dokladů, pro které je tato skutečnost rozhodná. Pro naše účely budeme uvažovat změnu do jiného kraje.

1.5.Výměna dokladů, ohlašování

Prvním dokladem, který je nutno vyměnit je občanský průkaz. Tato výměna se týká každého občana České republiky staršího 15 let, pokud si nahlásí jiné trvalé bydliště. Hned dalším dokladem, který má většina obyvatel je řidičský průkaz. V návaznosti na řidičský průkaz je nutnost výměny SPZ automobilu a vyznačení změny v technickém průkazu vozidla. Pokud se jedná o osoby s živnostenským oprávněním, je dále nutné tuto změnu nahlásit finančnímu a živnostenskému úřadu, pokud jde o osoby nezaměstnané, měl by být informován úřad práce a pokud jde o zaměstnance, měl by být informován zaměstnavatel, pokud jde o důchodce, měly by být informována správa sociálního zabezpečení, případně i pošta, pokud vyplácí důchod v hotovosti a nechodí na účet. Dále by o této změně měla být informována zdravotní pojišťovna, banka a případně ještě je třeba si dát pozor na platby za televizní a rozhlasové vysílání – pokud je za nás dříve platili například rodiče v místě původního bydliště, je třeba případně začít tento poplatek hradit. Tento výčet nemusí být zcela přesný, v konkrétních případech může být nutných změn více, nebo méně, podle konkrétní situace.[3]

Již ze skutečností uvedených výše plyne, že změna trvalého bydliště není jen ohlášením změny jednoho údaje, ale odvíjí se od ní mnoho dalších povinností. Ohlašování těchto změn však přináší mnoho praktických problémů, které mnohé mohou od této změny odrazovat. Pokud si tento trvalý pobyt hlásíme v Brně, je třeba tyto změny hlásit na několika místech, což není pro obyvatele příliš praktické. Na jiném místě si můžeme požádat o nový občanský průkaz, avšak o řidičský průkaz a nové SPZ však již musíme žádat na jiném místě v Brně. Návštěva několika úřadů je časově náročná a pro mnoho lidí i velmi stresující záležitost, například vzhledem

[3] http://portal.gov.cz/portal/obcan/

k poloze těchto úřadů už jen samotné zaparkování auta může být časově náročné, čekání na obsloužení na přepážkách zabere další čas a jde o záležitost, která se nedá vyřídit za jeden den. Minimálně se musíme dostavit dvakrát – podat žádost a vyzvednout si již hotové doklady. Na druhou stranu však nutno říct, že tato změna je po finanční stránce přijatelně náročná a tedy tato skutečnost by toto rozhodnutí neměla ovlivňovat.

Změny v dokladech musí být provedeny, v opačném případě hrozí tomu, kdo ohlásil nové trvalé bydliště, avšak nepožádal o nové doklady pokuty za porušení této povinnosti.

1.6.Shrnutí

Z mé analýzy mi tedy vyplývá, že při změně trvalého pobytu v nájemním bytě by dle práva nemusel být vyžadován souhlas majitele a právo na nahlášení trvalého pobytu nám vzniká již platnou nájemní smlouvou. Pokud však pronajímatel s tímto souhlasí, je lepší tento souhlas přiložit, může nám ušetřit nechtěnou opakovanou návštěvu místa ohlašování trvalého pobytu.

Ze změny místa trvalého pobytu nám vyplývají povinnosti, především tedy nutnost výměny dokladů, kterou by se město Brno mělo ve snaze získání více obyvatel trvale hlášených na jeho území snažit co nejvíce usnadnit. V ideálním případě, by se tyto změny měli provádět na jednom místě, což by velmi zjednodušilo tuto změnu obyvatelům. Toto řešení je však ideální, ne však zcela reálné. Jako reálné však vidím například vyhrazení parkovacích míst na ulici Kounicova pro klienty registru vozidel, případně vyřešení této otázky i na ulici Husova 3. Celkově však vstřícnost a zjednodušení této administrativy může přispět svým dílem ke zvýšení počtu lidí, kteří se rozhodnou přehlásit si svůj trvalý pobyt do Brna.

Závěry jsem se snažila formulovat co nejobjektivněji, aby se vztahovali na co největší možnou skupinu a co největší možný počet případů.

2. Ekonomické prostředí

Které činitele v jakém objemu ovlivnily pokles o 200 mil. Kč na výnosu daně z příjmu po novele zákona č. 243/2000 Sb.? Jaké jsou metodologické rozdíly mezi obyvateli města kvantifikovaných podle ISEO a ČSÚ? Získalo by město Brno více finančních prostředů, kdyby se sdílené daně ozdělovali podle statistik Ministerstva vnitra? A hlavně kolik přinese z podílových daní občan, který se přihlásí k trvalému pobytu? To byly hlavní otázky, na které jsme se podívali blíže.

2.1. Legislativní změny v RUD

Ekonomické prostředí úzce souvisí s legislativními změnami, které jsme probírali v předchozí kapitole. Zákon o rozpočtovém určením daní se za posledních 13 let novelizoval 7x a v dohledné době nás čekají další dvě novely. Proto je důležité, aby municipalita byla schopná flexibilně reagovat na tyto změny a hlavně uměla odhadnout jaké zisky či ztráty jim změny přinesou. Jak už jsme se zmínili výše, v roce 2013 se změnila metodika výpočtu přerozdělení sdílených daní. Přemýšleli jsme, jakou metodu použít, jestli půjdeme statistickou cestou s pomocí regresního modelu, nebo použijeme matematické metody. Jsem přesvědčený, že při daném vzorci přerozdělení RUD kvalifikovat vliv změny výnosu daně na nižší determinanty matematicky s využitím pyramydového rozkladu je nejpřesnější a nepopyratelné. Pomocí pyramedového vrcholného činitele, v našem případě výnosu daně, jsme zkoumali změny determinantů, které se staly od 1. 1. 2013.

Vzorec ze zákona o RUD můžerme rozložit na tři stupně. V prvním stupni jsou aditivní vazby, v druhém a třetím stupni multiplikativní vazby, při kterých využijeme logaritmickou metodu výpočtu změny determinantu na **změnu výnosu daně.**

> ***„Som presvedčený, že pri danom vzorci prerozdelenia RUD kvantifikovať vplyv zmeny výnosu dane na nižšie determinanty matematicky s využitím pyramidálneho rozkladu je najpresnejšie a nepopierateľné." Marek B.***

Rovnica 1:Rozpočtové určenie dane

$$VD = PO + Vým + Pž + Ob\ Pk$$

Rovnica 2: Rozloženie RUD na 2. a 3. stupeň

$$VD = VD * koef.PO * podiel\frac{PO}{POČR} + VD * koef\ Vým * podiel\frac{Vým}{VýmČR} + VD * koef\ Pž * podiel\frac{Pž}{PžČR} + VD * koef Ob\ Pk * podiel\frac{Ob}{ObPk} * Ob\ prep.koef$$

Zdroj: Vlastní zpracovaní

První rovnice ukazuje aditivní (sčítací) vazby mezi determinanty. Skládá se z počtu obyvatel, výměry, počtu žáků a přepočítaného koeficientu počtu obyvatel, kteří jsou, jak si ukážeme, v rovnici velmi významní. Podívejme se tedy co způsobilo propad 200 mil. Kč.[4] Legislativní změnou přišlo Brno celkově o 208 315 000 Kč a na tomto poklesu se nejvíce podílel násobící koeficient přepočítacího koeficientu obyvatelů (v naší rovnici koef Ob Pk), který se snížil z 0,94 na 0,8. Na této změně se podílel až 400% poklesem.

Jinak řečeno, kdyby se v legislativě nic nezměnilo (ceteris paribus), jen tento koeficient, město by tak v absolutním vyjádření přišlo o 974,8 mil. Kč! Nechceme se vymlouvat na podmínku ceteris paribus, takže se podíváme i na další významné determinanty. Proti poklesu výnosu daně v městě Brno se podílel koeficient obyvatelů (ve vzorci koef.PO), který se změnil z 0,03 na 0,1 a kdyby se změnil i tento koeficient, tak by si město přilepšilo o 303,4 mil. Kč. Ostatní determinanty si můžete projít v následující tabulce.

> ***„Inak povedané, keby sa legislatívne nič nezmenilo (ceteris paribus), iba tento koeficient, tak by mesto prišlo v absolútnom vyjadrení o 974,8 mil. Kč!" Marek B.***

Figure 1: Príklad pyramidálneho rozkladu výnos dane -> počet obyvateľov

Zdroj: Vlastní zpracování

[4] Ministerstvo financí České republiky, Vláda schválila novelu zákona o rozpočtovém určení daní. [online]. 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_70506.html?year=2012

Legislativní změny 2013				
	2012	2013	rel. %	abs. (tis.Kč)
Výnos daně Celkem (tis.Kč)	113 300 000	124 900 000	-295,87%	616 330,92
Koef.PO	0,030	0,100	-145,66%	303 437,38
podíl PO/POČR	0,036	0,036	0,00%	0,00
koef. Výměra	0,030	0,030	0,00%	0,00
podíl Vým/VýmČR	0,003	0,003	0,00%	0,00
koef Počet žáků	0,000	0,070	-134,75%	280 697,29
podíl Pž/PžČR	0,032	0,032	0,00%	0,00
Koef Obyvatele přepočítací koeficient	2,527	2,296	278,39%	-579 922,09
podíl Ob/Obpk	0,001	0,004	-70,06%	145 953,69
Obyvatelé přep. Koef	0,940	0,800	467,95%	-974 811,76
Celkem	*N/A*	*N/A*	*100,00%*	*-208 314,57*

Tabulka 1: Přehledná tabulka legislativních změn 2012/2013 *Zdroj: Vlastní zpracování*

2.2.Nový občan, větší příjem – a o kolik?

Přilákat nového obyvatel do obce či města je vždy zásadní otázka pro starostu, primátora či místní zastupitelstvo. Ale kolik vlastně do místní kasy jeden obyvatel ze sdílených daní přinese? Stejnou metodou jakou jsme sledovali legislativní změny si kvatifikujeme příjem na nového obyvatele – nového Brňáka. Podle vzorce přerozdělení výnosu daní si rozlyšíme zda jde o obyvatele „obyčejného“ a nebo je tento obyvatel žák mateřské nebo základní školy. Vyplatí se městu obyvatele okolních míst, nebo obyvatele žijící v městě bez trvalého pobytu nalákat, aby se z nich stali Brňáci? Pokud zvýšíme počet obyvatel z současných 378 965 obyvatel, kteří v současnosti žijí v Brně o jednoho obyvatele, tak město získá navíc 15 96 Kč, v případě, že je tento obyvatel yíkem základní nebo mateřské školy zvýší se příjem města až o 23 054 Kč. Tak jak na konzultaci poznamenal Dr. Seidenglanz, pro město je vhodné sledovat faktické obyvatelstvo a hlavně to ekonomicky aktivní. A proto si myslíme, že v případě motivace mladých lidí, kteří vidí v Brně budoucnost a jsou ekonomicky aktviní,

> ***„... pro město je vhodné sledovat faktické obyvatelstvo a hlavně to ekonomicky aktivní.“***
> ***Dr. Seidenglanz***

Zdroj: Vlastní zpracovaní

je tato sumo jistý a čistý příjem pro město. Pro úplnost by jsem doplnil i informaci, jak se změnil příjem, pokud by jsme zvýšili katastrální výměru města. Tuto skutečnost použijeme na příkladu Modříc. Tato obec s výměrou 1005 ha by přinesla 492 471 Kč. Avšak toto není konečný výnos, kdyby jsme připočítali i výnos z obyvatele a jiné místní daně a poplatky.

nemají. Tato rodina, skládající se z rodičů Katky a Honzy a jejich dcery chodící do základní školy Pastviny, by jen přihlášením k trvalému pobytu přinesly do pokladny 53 247 Kč. Proč si mladá rodina nezřídí trvalý pobyt v Brně? Jak je motivovat, aby si trvalý pobyt zřídili. Na tuto a jiné otázky navrhneme naše řešení v další kapitole.

Endogenní činitele

	...před	Po...	Podíl na celkovém výnosu (%)	Výnos daně (Kč.)
1 Obyvatel	378 965	+1 obyvatel	64,11%	15 096,55
1 ha katastrálního území	23 018	+ 1 ha	2,09%	491,51
1 Žák	35 464	+1 žák	33,80%	7957,70
Celkem	*N/A*	*N/A*	*100,00%*	*23545,76*

Tabulka 2: Endogenní činitele -magistrátem ovlyvnitelné

Zdroj: Vlastní zpracování

Na druhé straně by přibyli náklady i politické problémy. Hlouběji se výměře nebudeme věnovat, protože to není předmětem našeho zkoumání.

Vysvětlení k tabulce č. 2: Endrogenní činitele – magistrátem ovlivnitelné ukazatele, ukazuje přehled změn obyvatel , které magistrát může ovlivnit. V tabulce je uvedený přepočet výnosu daně v případě, že Brno získá jednoho nového obyvatele, jednoho nového žáka mateřské či základní školy, nebo pokud získá 1 ha katastrálního území. Rád bych použil příklad mladé rodiny Šťastných, kteří bydlí delší čas v Brně, ale trvalý pobyt v městě z různých příčin

2.3.Rozdíly ČSU a ISEO

Mezi nejdůležitější prvky při rozpočtovém určení daní patří počet obyvatel s trvalým pobytem v daném městě. Existují však dvě evidence. Jedna evidenční metoda podle údajů Ministerstva vnitra, která se nazává ISEO a druhá Českého statistického úřadu. Pro potřeby rozpočtového určení daní se používá právě evidence statistického úřadu. Rozdíly samozřejmě způsobují starosti hlavně měsktů, u kterých je nižší počet obyvatle právě podle Českého statistického úřadu. A to právě proto, že toto číslo nejvíc ovlivňuje množství peněz , které si dané město ukrojí z celkového balíku financí určených na jejich chod. Pravdou však

je, že tyto evidence je těžké srovnat, prože obě dvě jsou sestavované pomocí jiné metodiky. Údaje Českého statistického úřadu jsou získávány na základě sčítání obyvatelstva. Toto sčítání probýhá každých deset let a poslední bylo v roce 2011. Český statistický úřad nevede žádnou evidenci obyvatelstva, tak je toto číslo upravované na základě hlášení matričních úřadů o počtu narozených a zemřelých, také na základě hlášení Ministrestva vnitra o počtu přistěhovaných a vystěhovaných (přihlášených k trvalému pobytu). Může tedy nastat situlace, kdy je stav nižší o člověka, který se v dané databázy získané sčítáním obyvatelstva ani nemusel nacházet. ISEO nebo informační systém evidence obyvatelstva je naopak průběžně upravovaná evidence obyvatelstva, která vychází z nahlášení trvalého pobytu v daném místě. Upravená je zákonem č. 133/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Tato evidence je také průběžně upravována o lidi, kteří se přihlásí k trvalému pobytu. Z uvedených informací by vyplývalo, že roční změna obou dvou ukazatelů by měla být stejná, ale to však není úplná pravda, protože Český statistický úřad počítá ještě s jednou veličinou – a to s cizinci. Konkrétně se jedná o cizince s dlouhodobým pobytem na základě víza – tedy více než 90 dní.

Logicky by se tedy zdálo, že v případě přechodu na jinou metodiku rozpočtového určení daní by si polepšily obce, které mají podle ISEO více obyvatel jak podle metodiky Statistického úřadu. To také však není úplně pravda, protože celkový počet obyvatel podle těchto dvou metodik se značně liší. Když v roce 2012 se v evidenci Českého statistického úřadu nacházelo 10 503 477 obyvatel, avšak v evidenci Českého statistického úřadu se nácházelo o 270 000 obyvatel více. A tedy když celková suma, která má připadnout obcím v rámci přerozdělování daní, je pevně daná znamenala by tato změna méně peněz pro obce za jednoho obyvatele. Tento rozdíl, který je poměrně velký, je způsobený hlavně již vzpomínanou rozdílnou bází. Největší část z rozdílu představují čeští občané, kteří dlouhodobě žijí v zahraničí, ale jsou evidováni v Českém systému evidence obyvatel. A když se tedy v době sčítání obyvatel nenachází na území České republiky do databáze podle Českého statistického úřadu nejsou zahrnuti. Díky nařízení Evropské rady dokonce Český statistický úřad nemůže do obyvtelstva počítat občany, kteří odešli do zahraničí na déle než na 12 měsíců. Pro porovnání, tito občané mohou a většinou jsou evidování v evidenci ISEO. Další rozdíl je způsobený tím, že Český statistický úřad není schopný po dobu sčítání zachytit všechny obyvatele, návratnost dotazníků se odhaduje na 98-99%. Největší skupinu těchto nezachycených obyvatel tvoří právě cizinci s dlouhodobým pobytem v České republice.

Problém může nastat i s cizinci, kteří se zaregistrují, jen z důvodu, aby mohli získat řidičské oprávnění a z evidence nejsou častokrát vyřazeni. Je třeba připomenout, že ani jedna z těchto evidencí nebyla určená pro potřeby rozpočtového určení daní. Dokonce i podle zástupců samotných institucí jsou obě dvě tyto databáze pro tento účel nevhodné. I přesto dochází často ke snaze vyměnit metodiku ISEO za metodiku Českého statistického úřadu. Ani jeden pokus však nebyl úspěšný, i když změnu doporučili i samotní zaměstnanci Českého statistického úřadu. Ochota k této změně však chybí v poslanecké sněmovně.

Odborníci na danou problematiku se shodují, že by neměl být používáný ani jeden systém, ale daně by se měli přerozdělovat podle tzv. faktického obyvatelstva. Daná statistika však bohužel neexistuje a v dohledné době ani nevypadá, že by byla vytvořena. Počet reálných obyvatel by se dal získat po odečtení občanů, kteří se dlouhodobě zdržují v zahraničí z evidence ISEO, na to však v současné době také neexistují kvalitní nástroje.

2.4.Co by pro města znamenala výměna statistiky ČSÚ za ISEO při RUD?

Pokud by se vyměnila evidence ISEO za evidenci Českého statistického úřadu, znamenalo by to dodatečný příjem pro město Brno ve výši 217 680 000 Kč. Pro město by to byla velmi významná suma. To by však znamenalo, že tyto peníze získá na úkor jiných

> ***„Preto sa dá na záver povedať, že v prípade prechodu na ISEO na prerozdeľovanie daní si polepší pár najväčších miest na úkor drvivej väčšiny stredných a malých miest.“ Andrej O.***

Zdroj: Vlastní zpracovani

měst a obcí. Nejhůře by po této změně dopadli malé obce s počtem obyvatel mezi 500-3000. U těchto obcí by si změnou polepšilo pouze 6% z nich.

Průměrná ztráta na jednu obec by činila 582 000 Kč. V případě středních měst, tedy s počtem obyvatel mezi 3 000 – 10 000 obyvatel, by si přechodem na ISEO pohoršilo 92% z nich a průměrná ztráta jednoho subjektu by byla 582 551 Kč. Při velmi malých obcích do 500 obyvatel by si změnou metodyky polepšilo jen 10% z nich. Průměrná ztráta na jednu obec by činila 35 364 Kč ročně. Z toho plyne, že pokud si pohorší drtivá většina malých a středních obcí při stejném množství přerozdělovaných peněz, musí si zcela jistě polepšit velké subjekty. To však neplatí pro středně velká města s počtem obyvatel mezi 10 000 až 100 000 obyvatel, protože v dáném intervalu by si z přechodu na ISEO pohoršilo až 80% subjektů. Průměrné zhoršení na jeden subjekt tvoří 1 206 070 Kč ročně. Proto by užitek měli hlavně největší města s více než 100 000 obyvateli. Zde by se průměrné polepšení subjektu vyšplhalo až na 162 000 000 Kč. Proto se dá na závěr říct, že v případě přechodu na metodiku dle ISEO si polepší pouze pár nějvětších měst na úkor menších měst a obcí.

3. Technologické prostředí

Změnu místa trvalého bydliště musí občan nahlásit na ohlašovně v místě nového trvalého pobytu. Konkrétně v Brně se tedy občan vydá na odbor správních činností brněnského magistrátu, který se nachází na adrese Husova 5. Úřední hodiny jsou od pondělí do pátku s tím, že v pondělí a ve středu až do 17.00 a v ostatní dny pouze do 12.00. Je důležité tak zmínit, že odhlašování v místě původního bydliště již není nutné.

Samotné vyřízení změny trvalého bydliště je v celém procesu asi to nejjednodušší. Občan se tedy dostaví na příslušný odbor a musí mít s sebou platný občanský průkaz, vyplněný formulář se žádostí o nový občanský průkaz, pasovou fotografii, vyplněný přihlašovací lístek k novému trvalému bydlišti, výpis z katastru nemovitostí (v případě vlastnictví bytu nebo domu) nebo nájemní smlouvu, kterou doloží oprávněnost užívání bytu nebo domu. Dokumenty musí být v originále nebo v ověřené kopii. V případě, že občan doklad nevlastní, je povinen doložit úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu. Takové potvrzení se nevyžaduje, pokud oprávněná osoba potvrdí svůj souhlas na přihlašovacím lístku k trvalému pobytu před zaměstnancem ohlašovny. V případě, že souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu uděluje oprávněná osoba, je nutné zároveň doložit, že oprávněná osoba je vlastníkem domu nebo bytu nebo je oprávněna je užívat. Nakonec žadatel zaplatí správní poplatek 50 Kč za vyřízení nového občanského průkazu a tím je ohlašování nového trvalého bydliště u konce.

> ***„Změna trvalého bydliště a jeho oznámení na příslušném úřadu však teprve spustí lavinu následujících úkonů." Jana P.***

Změna trvalého bydliště a jeho oznámení na příslušném úřadu však teprve spustí lavinu následujících úkonů. Jedním z nich je změna údajů na řidičském průkazu. Na brněnském magistrátu je možné se elektronicky přihlásit na termín, který Vám bude konkrétně vyhovovat, což je bezesporu výhoda. Nicméně po otevření elektronického objednání se Vám může stát na příklad to, co se stalo i nám, že v následujících třech týdnech jsou všechny termíny vyčerpány a na další termíny (tedy cca za 4 týdny) zatím není možné se přihlásit. Když už se Vám tedy poštěstí se přihlásit a vydáte se na příslušný odbor brněnského magistrátu – v tomto případě Odbor dopravněsprávních činností, který se nachází na adrese Kounicova 67, je nutné opět přinést

pasovou fotografii, vyplnit formulář s žádostí o nový řidičský průkaz a zaplatit správní poplatek 50 Kč. V případě, že vlastníte automobil, tak dalším nezbytným úkonem je změna registrace vozidla na nové místo. Opět je možné se elektronicky přihlásit na Vámi preferovaný termín – opět mohou nastat komplikace jako vyčerpání všech nejbližších termínů. Předpokládejme, že jste se úspěšně přihlásili a opět se vydáváte na Odbor dopravně správních činností. Pro změnu registrace vozidla potřebujete samozřejmě vyplněnou přihlášku k registraci vozidla, „malý“ i „velký“ technický průkaz, potvrzení o pojištění vozidla, („zelená karta“), potvrzení o technické kontrole a obě tabulky registrační značky. Nesmíme také zapomenout na zaplacení správního poplatku – v tomto případě 800 Kč. Vzhledem k výše zmíněnému elektronickému objednávání a také neustálému vyčerpání termínu, je tedy potřeba počítat rovnou s dvěma návštěvami úřadu pro každý úkon zvlášť.

Nové trvalé bydliště je nutné oznámit také zdravotní pojišťovně – obvykle je nutné buď osobní návštěva a vyplnění formuláře, nebo zaslání formuláře poštou (záleží však na každé pojišťovně). Stejně tak, pokud jste majitelem bankovního účtu, musíte změnu adresy trvalého bydliště oznámit příslušné bance – formou oznámení zaslaného poštou nebo osobní návštěvou.

Novou adresu trvalého bydliště je dále nutné ohlásit na finančním úřadu, dále na živnostenském úřadu (jste-li živnostník), dále na úřad práce (jste-li nezaměstnaný), správě sociálního zabezpečení (pro zasílání důchodu), komerčním pojišťován (máte-li některou z pojistek), poště (SIPO, TV, rozhlas), plynárně, dodavateli elektrické energie, svému zaměstnavateli/škole, lékařům.

Od 1.7.2012 v ČR funguje tzv. Informační systém základních registrů, v němž jsou realizovány vazby mezi jednotlivými základními registry (Registr obyvatel, Registr práv a povinností, Registr osob, Registr územní identifikace, adres a nemovitostí). Důvodem pro vytvoření těchto centrálních registrů byla především snaha o zjednodušení a sjednocení klíčových databází. Úředníci si tedy mohou dohledat některé údaje o občanech a ti jsou tedy „osvobozeni“ od dokládání některých údajů.

> ***„Sečteno a podtrženo, ohlášení změny trvalého bydliště s sebou nese řadu dalších nevyhnutelných úkonů, které jsou pro občana náročné jak administrativně, tak časově a v neposlední řadě i finančně.“***

Brněnský magistrát sídlí v několika budovách v širším centru města, takže jednotlivé přesuny

mohou zabrat značné množství času. Žadatel musí počítat s tím, že skoro všude bude platit správní poplatek (jaké konkrétní poplatky již záleží od jednotlivých případů – jestli občan vlastní/nevlastní osobní automobil, aj.) Na druhou stranu má brněnský magistrát velmi dobře zpracované internetové stránky, na kterých je možné zjistit všechny potřebné údaje a náležitosti, případně i stáhnout

Sečteno a podtrženo, ohlášení změny trvalého bydliště s sebou nese řadu dalších nevyhnutelných úkonů, které jsou pro občana náročné jak administrativně, tak časově a v neposlední řadě i finančně. Je proto možné, že občané, kteří by zvažovali změnu trvalého bydliště, ztratí svoji motivaci po zjištění, co vše je nutné zařídit. Proto by bylo vhodné další zjednodušení, případně vyšší zapojení základních registrů.

4. Sociální prostředí

Brno je druhým největším městem České republiky a zároveň krajským městem Jihomoravského kraje a sídlí v něm celá třetina tamních obyvatel. Vzhledem k postupnému zpracovávání dat českými úřady máme ve většině případů poslední údaje z konce roku 2011.

4.1. Demografický vývoj

Některá data se nám podařilo zjistit jen na úrovni kraje a tak v rámci celého Jihomoravského kraje můžeme například porovnávat změny v úrovni hrubých mezd. Ta zde již dlouhodobě a plynule stoupala až do roku 2011, kde byl zaznamenán pokles. I tak se však její úroveň držela nad celorepublikovým průměrem což pozitivně přispívá k atraktivitě lokality.

Tabuľka 3: Demografický vývoj v Brne od roku 2002

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Průměrná hrubá měsíční mzda celkem	**16 486**	**18 289**	**19 154**	**20 272**	**21 583**	**23 303**	**25 109**	**25 700**	**26 223**	**24 651**
Muži	18 367	20 660	21 539	22 785	24 156	26 178	28 445	29 126	29 672	27 370
ženy	14 107	15 394	15 959	16 990	18 130	19 467	20 639	21 151	21 727	21 268

Zdroj: Vlastní výzkum

Co se týče demografického vývoje na území města Brna, je pozitivním faktem, že počet obyvatel v posledních letech začal znovu stoupat. Do roku 2007 totiž byl velmi výrazně zaznamenatelný úbytek obyvatel způsobený suburbanizací. Ta se však zpomalila.

Naopak negativním jevem je pozvolné stárnutí populace a snižování přirozeného přírůstku, to je však celorepublikový trend poslední doby. Stejně tak se velmi rychle snižuje přírůstek stěhováním, který svá nejvyšší čísla zaznamenal v letech 2007, 2008 a od té doby se jen dostává níže pod nulu. Zde je zajímavé že počty vystěhovalých zůstávají stále stejné, ale počty přistěhovalých jsou ty, které zaznamenávají rapidní změny.

Brno má také vysoký podíl žijících cizinců. Zde ovšem narážíme na problém, že většinou jejich reálný počet můžeme jen odhadovat, protože valná většina z nich zde nemá hlášeno povolení k trvalému pobytu. Velký nárust každedonního

„Brno má také vysoký podíl žijících cizinců. Zde ovšem narážíme na problém, že většinou jejich reálný počet můžeme jen odhadovat, protože valná většina z nich zde nemá hlášeno povolení k trvalému pobytu." Jana L.

počtu lidí ve městě také způsobuje denní dojížďka do zaměstnání, do škol a za službami, díky které se zde pohybuje dle odhadů až 165 000 lidí nad rámec počtu obyvatel.

4.2.Sociální ukazatele

Když se přesuneme k sociálním ukazatelům bude nejzajímavějším ukazatelem vývoj míry nezaměstnanosti. Ta se v Brně od období krize, po které značně stoupla drží mezi 9 a 10%, což je bohužel nad celorepublikovou úrovní.

Tabuľka 4: Vzdelanosť obyvateľstva Brna

	Obyvatelstvo 15leté a starší	bez vzdělání	základní vč. neukončeného	vyučení a stř. odborné bez mat.	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské	nezjištěné vzdělání
2001[5]	322164	576 (0,17%)	56490 (17,5%)	95359 (29,6%)	93521 (29%)	14955 (4,6%)	57758 (17,9%)	3505 (1%)
2011[6]	336 757	889 (0,26%)	43 439 (12,9%)	78 215 (23,2%)	115 348 (34,3%)		79 591 (23,6%)	-

Zdroj: Vlastní výzkum

Další zajímavou kapitolou je bytová strategie města, která je v zpracována v dokumentu Strategie bydlení města Brna z roku 2001 (upraveného 2009). Zde je vidět pozitivní trend jak v udržování stávajícího bytového fondu tak v podpoře k nové výstavbě. Město Brno vlastní své byty, které pronajímá, nicméně v posledních letech byla spíše snaha o privatizaci těchto objektů a podporu investorů ve výstavbě nových. Město se také snaží o rozvoj svých okrajových částí a snaží se je oživovat. Tato data jsou pro město velmi důležiá, vzhledem k tomu s jak silným suburbanizačním trendem bojuje.

Co se týká vzdělanosti obyvatelstva, můžeme při porovnání výsledků posledních dvou sčítání lidu nalézt relativně pozitivní posun. Byl sice zaznamenán velmi malý nárůst počtu lidí bez jakéhokoliv vzdělání, na druhé straně tu je ale pozitivní posun v počtu lidí s ukončenou maturitou a vyšším odborným vzděláním a značný růst počtu lidí se vzděláním vysokoškolským.

Pro vyšší vzdělávání obyvatel má Brno jedinečnou pozici s počtem svých vlastních vysokých škol, což má na tento údaj jistě

[5] Český statistický úřad, Sčítání lidu, domů a bytů 2001.[online]. 2005 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/obce/582786?OpenDocument

[6] Český statistický úřad, Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a podle velikostních skupin obcí, okresů a správních obvodů ORP.[online]. 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/CD0048E190/$File/CZ064_ZVKR007.pdf

značný vliv. Sídlí zde 5 škol veřejných, 7 soukromých a jedna státní díky čemuž je druhým největším univerzitním městem po Praze. Stejně tak i v nižších stupních studia Brno zaznamenává v posledních letech pokroky. Vzhledem k tomu jak roste počet obyvatel rostou i kapacity vzdělávacích zařízení a to již od těch nijnižších, tedy od mateřských a základních škol, kde je růst nejviditelnější.

5. Výzkum – dotazníkové šetření mezi obyvateli Brna

5.1. Výzkumný záměr

Hlavním cílem našeho výzkumu bylo, získat od respondentů informace o jejich přístupu k problematice trvalého pobytu. Nejdůležitejší je srovnání a zhodnocení motivátorů a demotivátorů, které působí v rozhodování těch, kteří v Brně žijí a o přehlášení pobytu uvažují. Zároveň jsme chtěli zmapovat jejich povědomí o problematice. K tomu jsme se u dotazovaných ptali na sociálně-demografické údaje, které nám pomohou je případně rozsegmentovat do zájmových skupin.

Náš výzkum se zakládal na práci studentů ekonomické fakulty, kteří zkoumali konkrétně segment studentů a jejich přístup k problemtaice trvalého pobytu. Z jejich práce jsme převzali většinu našich výstupních otázek a dotazník upravili pro použití i mezi ostatními skupinami obyvatelstva. Výsledky jejich dotazníku jsou pro nás také důležité, ale potřebovali jsme vypátrat i další skupiny lidí pohybující se v Brně, mimo studentů.[7]

5.2. Sběr dat

Sběr dat probíhal od 22.4. do 12.5.2013. Hlavními komunikačními kanály byly sociální sítě a volně přístupné weby, kde jsme se snažili náš výzkum uveřejnit. Snahou bylo dostat se hlavně ke skupině lidí, kteří v Brně žijí, ale nemají tu hlášen trvalý pobyt, nicméně z tohoto okruhu jsme se také ještě velmi snažili zacílit na již nestudující, ale pracující osoby. Zároveň jsme také podnikli dotazníkové šetření ve městě, kdy se členové našeho týmu vydali shánět respondenty do terénu. Pro tento účel jsme jako nejlepší nakonec shledali autobusové nádraží, kde jsme respondenty oslovovali při čekání na autobus a tím pádem je nezdržovali a byla velká šance zde zastihnout mimobrněnské obyvatele.

> ***„Nejdůležitejší je srovnání a zhodnocení motivátorů a demotivátorů, které působí v rozhodování těch, kteří v Brně žijí a o přehlášení pobytu uvažují." Jana L.***

5.3. Omezení dotazníkového šetření

Hlavním omezením, které na náš výzkum dolehlo, byla specifikace souboru respondentů, který jsme potřebovali. Lidé, kteří v Brně žijí, ale nemají zde hlášen trvalý pobyt, totiž nejsou nijak hromadně dohledatelní nebo kontaktovatelní, nebo pokud jsou, žádný takový kanál jsme nenašli. Dalším problémem bylo, že často ti co by pro výzkum byli velmi zajímavý (třeba některé národní menšiny), se nám báli odpovídat. Zároveň mnoho osobně oslovených respondentů odpovídat odmítalo,

[7] Viz práce v přílohách

protože si mysleli, že jsme zástupci z nějaké firmy, kteří jim chtějí něco vnucovat. Z tohoto důvodu se naším omezením stal také fakt, že lidi, které znal náš tým osobně a mohl tedy oslovit přímo jsou v absolutní většině studenti a tak jsou sice relevantní, leč ne jediní, které jsme potřebovali.

5.4.Výsledky dotazníku

Na dotazník nám odpovědělo 213 respondentů. Z nich bylo 131 žen a 82 mužů.

Graf 2: Vek

Zdroj: Vlastný výzkum

Co se týká věkové struktury, v našem vzorku je nejhojněji zastoupena kategorie 18-26 let a to 65% respondentů. Ze všech respondentů nám celkem 164 odpovědělo, že bydlí v Brně a 32, že do Brna dojíždí. Zbylých 17 respondentů pro nás nebylo relevantních vůbec, protože se v Brně nevyskytovali pravidelně (graf č.1).

Ze 196 lidí, kteří došli k otázce č. 3 nám jich 57 řeklo, že má trvalý pobyt v Brně, 96 bylo z jiného místa v ČR a 43 pocházelo z území mimo ČR. Všichni dotazovaní, kteří

Graf 1: Bydlíte v současné době v Brně?

Zdroj: Vlastní výzkum

nepocházeli z ČR, měli svůj pobyt hlášen na Slovensku.

Z grafu č.2 můžeme vidět, že největší část (34%) těch, kteří v Brně bydlí v Brně, ale nemá zde trvalý pobyt hlášen ještě neuvažovala, zda si ho do Brna přehlásí. Celých 22% zde zůstávat

Graf 3: Pokud plánujete v Brně zůstat, chcete si zde zřídit trvalý pobyt?

Zdroj: Vlastní výzkum

nechce a 21% si sem pobyt přehlašovat nechce,

i když zůstat chtějí. Dohromady jen 23% si do Brna pobyt přehlásit chce.

V grafu č.4 jsou porovnány výsledky dotazování na faktory, které by ovlivnily respondenty pozitivně při přehlašování pobytu do Brna. Nejvýraznějšími jsou - nabídka levného bydlení, nabídka práce, případně ještě levnější jízdné MHD a výhodná hypotéka. Naopak nejhuře si vedly faktory abstraktnější, jako „vědomí že mé peníze dostane město kde chci žít“ a možnost volit v místě bydliště. Stejně tak moc nepochodila ani jednorázová finanční odměna, či nabídka levnějšího parkování.

V grafu č.5 potom můžeme vidět faktory, které naopak působí negativně při přehlašování pobytu. Nejvíce respondenty odrazovalo běhání po úřadech a blízký vztah k jejich současnému bydlišti. Také tvrdí, že nevědí co vše by museli zařídit. V dalších otázkách jsme zjišťovali povědomí respondentů o problematice. 83 tázaných vědělo správně, že část daní, na které jsme se ptali, připadne obci kde má platič hlášen trvalý pobyt. Za to 75 respondentů odpovědělo, že neví a 33 z nich si myslelo, že všechny končí ve státní rozpočtu. Zbylých 12 respondentů, zvolilo ostatní špatné možnosti. Na dotaz zda respondenti vědí, kolik platí svému městu na poplatcích, jich celých 163

Graf 4: Které z níže uvedených faktorů by Vás přiměly k přihlášení trvalého pobytu do Brna?

Zdroj: Vlastní výzkum

Nejvíce respondenty odrazovalo běhání po úřadech a blízký vztah k jejich současnému bydlišti. Také tvrdí, že nevědí co vše by museli zařídit.

odpovědělo, že nevi a pouze 40 tento údaj znalo.

Graf 5: Co vás nejvíce ODRAZUJE od přehlášení trvalého pobytu do Brna?

Zdroj: Vlastní výzkum

6. Návrh řešení – hypotéka pro Brňáka

Dlouho jsme si kladli otázku, jak přilákat perspektivního, ekonomicky aktivního občana, který v Brně bydlí, ale má problém s vysokou byrokracijí nebo s majitelem svého nájemního bytu. Jak náš dotazník prokázal, zájem o levné bydlení nebo výhodnou hypotéku je mezi respondenty vysoký. Přilákat nového občana a udržte si ho byla další podmínka, kterou měl náš návrh řešit a výhodná hypotéka pro Brňáka splňuje všechny předpoklady pro úspěšnou motivaci nejen mladých lidí žijících v Brně bez trvalého pobytu.

> ***„Přilákat nového občana a udržte si ho byla další podmínka, kterou měl náš návrh řešit a výhodná hypotéka pro Brňáka splňuje všechny předpoklady pro úspěšnou motivaci nejen mladých lidí žijících v Brně avšak bez trvalého pobytu. „ Marek B.***

6.1. O co se jedná?

Mladý člověk, který plánuje v Brně zůstat a pracovní zázemí, případně dobrou příležitost, tak zcela jistě uvažuje o svém bydlení v Brně, tato skutečnost se nám potvrdila i v dotazníku. Dáme těmto lidem podmět a možnost lepší a výhodnější hypotéky s podporou jejich milovaného města! Představte si, že by jsme mladé rodině řekli: „Vemte si úvěr a pokud se přihlásíte k trvalému pobytu v Brně, město Vám zaplatí 4 000Kč na lednovou splátku hypotéky po dobu 4 let – a tedy povánoční období můžete strávit v klidu“ (podmínkou je absence trvalého pobytu po čas předcházejících pěti let). Myslíme si, že tato skutečnost je silná motivace. A proč by město mělo dát této rodině na splátku 4000 Kč? Protože mladý člověk přinese na podílových daních 15 096 Kč. Pokud odečteme 4000 Kč, tak jsme v zisku 11 000 Kč. A to není všechno. Hypotéka má dlouhou splatnost a to v průměru 20 let, což nám poskytuje téměř jistotu, že dalších 20 let nový občan ani výnosy z jeho daní neuniknou nikam jinam. Naše mladá rodina bude mít nejspíše děti, které jako nový občani přinesou další finance do městské pokladny. Výhodou je, že dotace 4 000 Kč bude poskytnuta vždy v lednu po dobu 4 let. Tedy po i po 4 letech bude čistý výnos na občana i po odečtení těchto nákladů kladný. Toto však není možné přímo prostřednictvím města a tuto výplatu provede jiná právnická osoba – banka. Hned na začátku si vytyčíme první a z našeho pohledu velký problém – vůle politiků. Tento problém nastal po položení těchto otázek: Která banka by byla ta pravá? Jakou cestou může být vybrána, tak aby výběr byl transparentní? Nejjednoduší řešení by blyo oslovení Komerční banky, u které má město vedené hlavní účty a má s ní úzké vztahy. Pro větší transparentnost je zde prostor pro vypsání veřejné soutěže vypsanou

Brnem na produkt s názvem: „Hypoteční úvěr pro obyvatele Brňáka“. Tento produkt by byl financován i z příspěvků od města Brna. Banky by se přihlásily s konkrétními nabídkami. Posuzovaly by se především z hlediska angažovanosti banky v projektu – ochota financování marketingových nákladů, požadovaná finanční spoluúčast města a další vedlejší kritéria. Zde je prostor při konkrétním nastavení pro politickou diskuzi.

6.2. *Proces poskytnutí příspěvku*

Celý proces závisí na veřejné soutěži a obsahu smlouvy, který se dohodne s bankou. Jedná se hlavně o marketingové náklady. Celkové náklady by však neměli být vysoké.

Obrázok 1: Proces hypotéky pro Drňáka

Zdroj: Vlastní spracování

Celkové náklady nepředpokládáme vysoké, protože se zaměříme na konkrétní segment a můžeme na něj cíleně marketingově mířit – podle dotazníku je bydlení významný motivátor mladých lidí pro přihlášení trvalého pobytu v Brně. Po reklamě očekáváme potenciální klienty, kteří požádají o hypoteční úvěr (tedy krok 2 v našem grafu). Aby mohl tento úvěr získat musí mít trvalý pobyt v Brně. V případě, že o hypoteční úvěr požádá osoba, která po dobu dvou bezprostředně předcházejících let neměla v Brně trvalý pobyt a nově se přihlásí, má nárok na dohodnutý příspěvek, který si dohodla banka s městem. Po přihlášení občana k trvalému pobytu město získá ze státní pokladny 15 000 Kč. Rozdíl mezi příspěvkem a ziskem ze státní pokladny je čistý zisk města z projektu „Hypotéka pro Brňáka“. V lednu připíše město dohodnutý příspěvek na speciální účet v bance – jednalo by

se o „sběrný účet“, vytvořený pro potřeby našeho projektu. Z tohto účtu systém banky spárujepříspěvek s úvěrovým účtem klienta a připíše část splátky. **Všichni zúčastnění získali.**

Ztratilo město, ze kterého se občan odhlásil a některé malé města, které mají nižší koeficienty přerozdělení RUD. V následující tabulce jsou porovnané výhody a nevýhody pro z)častněné strany. Výsledky jsou zpracované po konzultaci s řiditelem banky, který mi nezjištně a nezávazně poradil a skonstatoval, že po akceptaci města má tento projekt velkou šanci na úspěch!

> ***„Výsledky jsou zpracované po konzultaci s ředitelem banky, který mi nezjištně a nezávazně poradil a zkonstatoval, že po akceptaci ze strany města má tento projekt vysokou šanci na úspěch!“ Marek B.***

Tabulka 5: Porovnání výhod a nevýhod pro banku, město a klienta

Banka	
Výhody	**Nevýhody**
✓ Získání nového klienta pro hypoteční úvěr ✓ První splátka zaručená městem – snižování úvěrového rizika ✓ Atraktivní produkt pro klienta	✓ Marketingové náklady (?)
Občan	
Výhody	**Nevýhody**
✓ Zaplacená část první splátky v roce ✓ Finanční pooc po vánocích (zaplacená lednová splátka) ✓ Atraktivní produkt pro klienta ✓ Vlastní byt	✓ Administrativa a byrokracie s vybavením trvalého pobytu ✓ Trvalý pobyt v novém městě
Mesto	
Výhody	**Nevýhody**
✓ Dlouhodobé získání nového obyvatele ✓ Navýšení běžných příjmů o 22 000 (mínus níklady na příspěvek na splátku) ✓ Ekonomicky atraktivní občan	✓ Marketingové náklady (?) ✓ Politická vůle a angažovanost ✓ Výběr banky – transparentní veřejná soutěž pro výběr banky

Zdroj: Vlastní zpracování

7. Návrh riešenia – Povinné ručenie pre Brňáka

V dnešní době vlastní motorové vozidlo téměř každý. Předpokládejme, že ho vlastní každý, kdo je zaměstnaný a má trvalý příjem. Tento předpoklad nám otevírá novou zajímavou skupinu pro náš problém. Pokud se zaměříme na řidiče, kteří bydlí v Brně, ale nemají trvalý pobyt, můžeme použít stejný princip jako při hypotéce, avšak s menšími náklady. Pro řidiče by byla motivující i jedna platba z pojištění zodpovědnosti za škodu způsobené provozem motorového vozidla ve výši 2 000 Kč. Není to stejně lukrativní jako hypoteční úvěr, avšak tato nabídka může zaujmout i jinou skupinu obyvatel. Hypoteční úvěr je do budoucna perspektivnější a pravděpodobnost, že občan zůstane v Brně hraničí s jistotou. Při povinném ručení můžeme předpokládat, že občan, který si jednou prošel administrativním kolečkem na úřadech, taktoto napodruhé nebude chtít podstoupit a zůstane občanem Brna.

Tabuľka 6: SWOT analýza povinného ručení

SWOT analýza	
strength	**weakness**
✓ Silná motivace pro řidiče ✓ Nízký náklad pro město	✓ Politická vůle uzavřít smlouvu se soukromou pojišťovnou ✓ Transparentní veřejná soutěž
opportunities	**threats**
✓ Téměř každý občan vlastní motorové vozidlo, zatímco občanů se zájmem o hypoteční úvěr je méně	✓ Občan si pro zaplacení pojistky musí projít administrativním kolečkem přehlášení trvalého pobytu ✓ Distribuční cesty k cílové skupině občanů

Zdroj: Vlastní zpracování

8. Návrh řešení – školka/základní škola

Alternativním a poměrně jednoduchým řešením by bylo nalákat nové žáky – i bez trvalého pobytu v Brně. Získat žáka například z Modřicpřinese přibližně 8 000 Kč. Pokud si vezmeme, že mateřská, případně základní škola má 200 žáků, znamená příjem ze sdílených daní 1,6 mil. Kč, což je určitě zajímavá částka. Je však třeba vzít v úvahu i fakt, že po roce 2013 město nedostává příspěvek na žáka. Město tak přišlo oproti roku 2012 o 49 mil. Kč[8], což tedy představuje pokles o 1 381 Kč na žáka. Díky změně v rozpočtovém určení daní po odpočítání vládou zrušeného příspěvku by tedy město získalo navíc 6 600 Kč.

Pokud tedy chce město získat zajímavé příjmy, nemusí se soustředit pouze na trvalý pobyt, ale může jít i jinými cestami. V tabulce je příklad, ve kterém předpokládáme nárůst o 200 žáků a tím pádem získání příspěvku na ně. A tito žáci mají rodiče, které by mohli motivovat naše předchozí řešení. Toto by si však zasloužilo hlubší výpočty pro zhodnocení nákladů a příjmů, protože provoz škol je pro město velmi nákladná záležitost.

	Založení/přebrání školy	Zisk
2012	+200 žáků	276 000Kč / za příspěvek
2013	+200 žáků	1 600 000 Kč / na RUD

Zdroj: Vlastní zpracování

[8]Mgr. Pavel Žára, Stát sebral městu dotace na žáka ve výši 49 milionů korun. [online]. 2013[cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/stat-sebral-mestu-dotace-na-zaka-ve-vysi-49-milionu-korun/

Závěr

Problematika trvalého pobytu v souvislosti se zvýšením počtu osob s trvalým pobytem je stěžejní pro každé město. Ať už tím, že občané jsou hlavním zájmem pro představitele města Brna, jejichž posláním je služba společnosti, blaho občanů, nebo právě možností dokázat, že naše město patří mezi ty, kde lidé chtějí žít, chtějí mít trvalý pobyt, protože se jim zde žije dobře a nabízí jim různé výhody, kterých se v jiných městech nedočkají. Motivovat naše občany, aby byli hrdí a přesvědčení, že **být brňákem se vyplatí**. Toto heslo nás provázelo celou naší prací.

Nejprve jsme v naší práci provedli důkladnou PEST analýzu, která nás uvedla více do problematiky a díky ní, jsme byli schopni si uvědomit různé souvislosti, které nás vedly až ke konečným návrhům řešení.

V analýze politického prostředí jsme zdůraznili především vztah nájemní smlouvy a trvalého pobytu v souvislosti s administrativními úkony, které musí učinit každý občan, aby trvalý pobyt získal. Zde je třeba především zdůraznit, že se zjednodušením administrativy můžeme výrazně přispět ke zvýšení počtu obyvatel města Brna. Jak se říká: „V jednoduchosti je krása“.

Ekonomické prostředí a jeho analýza bylo další podstatnou součástí naší práce. Zhodnocení stávajícího zákona rozpočtového určení daní a možnosti řešení. V této části jsme především zdůraznili, jak podstatně mohou koeficienty na výpočet daní ovlivnit celkovou ekonomickou situaci města Brna. Zjistili jsme, jak velkou finanční částku přinesou ekonomicky aktivní lidé pro město Brno. Po změně koeficientu žáků se stali zajímavým segmentem právě žáci mateřských a základních škol. Když budeme

[CÍLE TÉMATU

- ✓ Zhodnocení stávajícího systému RUD obcím a změn, ke kterým došlo od 1.1.2013
- ✓ Srovnání údajů o počtu obyvatel ČR/města Brna dle bilance ČSÚ a Informačního systému evidence obyvatel (ISEO), zdůvodnění rozdílů mezi oběma údaji
- ✓ Provedení šetření mezi neregistrovanými obyvateli a analýzy PEST
- ✓ Návrh možností zvýšení počtu osob s trvalým pobytem v Brně/zvýšení počtu zaměstnanců
- ✓ Zhodnocení (ekonomického) přínosu nově registrovaných obyvatel/nových zaměstnanců]

motivovat mladé rodiny, které dříve či později vychovají děti docházející pravidelně do školy, tak město získá dvojnásobně!

V této části jsme nezapomněli také na samotný počet obyvatel podle Českého statistického úřadu a Informačního systému pro evidenci obyvatel (ISEO) v porovnání se zákonem o rozpočtovém určení daní. Došli jsme k závěru, že kdyby současné přerozdělování daní se řídilo podle ISEO, tak by větší města na tom byla lépe na úkor středních a menších měst. Město Brno by si tedy rozhodně polepšilo.

Analýza technologického prostředí pro nás také byla přínosem, jelikož souvisí právě s administrativou, kterou je třeba učinit, abychom mohli trvalý pobyt získat. V návaznosti na analýzu politického prostředí a zjednodušení administrativy tedy můžeme říci, že změna trvalého bydliště vyžaduje čas, který musí občan obětovat. Proto by mělo být pro město prioritou zjednodušit a sjednotit jednotlivé administrativní úkony, které musí občan vykonat za účelem změny trvalého pobytu, a to tak, aby strávil na úřadě co nejméně času a právě administrativa ho neodrazovala.

Nezapomněli jsme také na analýzu sociálního prostředí, kde jsme se snažili zmapovat demografický a sociologický vývoj oblasti, který je rozhodující při zjištění, zda je Brno vůbec lukrativním pro své současné i potenciální obyvatele a zda má šanci nové lidi nalákat. Příjemným zjištěním je, že mnoho důležitých faktorů má pozitivně stoupající tendence. Zvyšuje se zde průměrná hrubá mzda, která se dokonce pohybuje nad republikovým průměrem, stejně tak se zvyšuje vzdělanost obyvatelstva. Trochu nepříjemným faktorem je naopak zvýšení míry nezaměstnanosti po krizi, která se dostala nad státní průměr a také pomalu stárnoucí populace a snižující se přírůstek, to však odpovídá i republikovému vývoji a slábnutí dnešních produktivních generací. Tento trend by se měl v následujících letech zvrátit. Pomalu se také zpomaluje suburbanizace, která v Brně zaznamenala velký boom na začátku 21. století. V Brně také žije mnoho bohužel neregistrovaných cizinců a zde vidíme velký potenciál.

Jednou z praktických částí naší práce bylo také provedení výzkumu, dotazníkové řešení, ve kterém bylo především cílem zjištění informací o přístupu obyvatel k problematice trvalého pobytu, co je vlastně motivátory a demotivátory každého dotazovaného člověka při úvaze o přihlášení trvalého pobytu v městě Brně. Zjištění že dotazované odrazuje běhání po úřadech a jejich blízký vztah k bydlišti nás nepřekvapilo.

Již překvapivějším byl velmi malý zájem o jednorázovou finanční odměnu při přehlášení pobytu, která se v minulosti praktikovala v jiných městech, pro Brno by však očividně nebyla účinná. Z motivátorů vycházely nejlépe možnosti nabízející levné ubytování a nabídku práce. V obou faktorech má Brno možnosti zakročit a k tomu směřuje i naše nabídka zvýhodněných hypoték. Krom toho vychází očividně lépe snaha o oslovení právnických osob, které by do města mohli přinést jak pracovní místa, tak sebe jakožto trvale bydlící osoby.

Vrchol naší práce, závěrečné návrhy řešení jsou nejpodstatnější věcí, které bychom neradi opomenuli. Hypotéka pro Brňáka jednak nabízí výhody pro ekonomicky aktivní, mladé a dlouhodobě perspektivní obyvatele města Brna a jednak je výhodná i pro město Brno jako

řešení, jak přispět ke zvýšení počtu obyvatel. Město Brno může nabídnout jedinečnou nabídku člověku, který o trvalém pobytu uvažuje a zároveň získat potřebné finanční prostředky. Alternativou založenou na podobném základě je Povinné ručení pro Brňáka.

Jak již bylo zmíněno výše, jedním z hlavním výsledků obou výzkumů, které máme k dispozici je, že naše zájmové skupiny se velmi často o problematiku trvalého pobytu nezajímají nebo o ní nevědí. Nejen z těchto důvodů hodláme tvrdit, že hlavním a nejpotřebnějším krokem, který také zastřešuje naše další návrhy na řešení, je marketingová kampaň, která by měla za cíl zaujmout, poučit, donutit k zamyšlení a navrhnout to nejlepší řešení. Jejím výsledkem by tedy mělo být vzdělanější obyvatelstvo v oblasti problematiky trvalého pobytu a větší podíl registrovaných na osobách žijících v Brně.

Na úplný závěr bychom chtěli říci, že jsme splnili všechny cíle zadané magistrátem k projektu a jsme rádi, že jsme mohli řešit tuto problematiku, provést PEST analýzu, výzkum a nakonec navrhnout naše závěrečné návrhy. Získali jsme nové znalosti a zkušenosti.

Po dobu zpracovávání tématu jsme zažili mnoho zážitků, na které nezapomene, získali informace, poznali nové lidi a vzájemně se spřátelili s kolegy v týmu. Děkujeme městu Brnu, ochotné paní, hlavní konzultantce Ing. Aleně Kopfové,

tvůrcům projektu MUNISS a věříme, že pro město Brno naše práce bude přínosem a povede k tomu, že lidé, kteří váhají, zda si zařídit trvalý pobyt v městě Brně, již nebudou váhat a uvědomí si podstatnou věc: BÝT BRŇÁKEM SE OPRAVDU VYPLATÍ!

„BÝT BRŇÁKEM SE OPRAVDU VYPLATÍ!"

Obrázek 2: Tým č. 4 na magistrátu města Brna
zleva: Andrej O., Jana P.,Veronika Ř., Jana L. a Marek B.

Použitá literatura

Ministerstvo financí České republiky, Vláda schválila novelu zákona o rozpočtovém určení daní. [online]. 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_70506.html?year=2012

Český statistický úřad, Sčítání lidu, domů a bytů 2001.[online]. 2005 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/obce/582786?OpenDocument

Český statistický úřad, Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a podle velikostních skupin obcí, okresů a správních obvodů ORP.[online]. 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/CD0048E190/$File/CZ064_ZVKR007.pdf

Zákon č. 133/2000 Sb., zákon o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 17. 5. 2013].

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 17. 5. 2013].

Zákon č. 133/2000 Sb., zákon o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 17. 5. 2013].

Rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 4/02 ze dne 30. 10. 2002, vyhlášený ve sbírce pod č. 495/2002, dostupné z: www.nalus.usoud.cz.

Svaz měst a obcí České republiky, Rozpočtové určení daní ve srovnání se státním rozpočtem na rok 2013.[online]. 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/rozpoctove-urceni-dani-ve-srovnani-se-statnim-rozpoctem-na-rok-2013.aspx

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Nezaměstnanost. [online], [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat

Mgr. Pavel Žára, Stát sebral městu dotace na žáka ve výši 49 milionů korun. [online]. 2013[cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/stat-sebral-mestu-dotace-na-zaka-ve-vysi-49-milionu-korun/

Tabuľka 7: Vývoj hrubých mezd v Jihomoravském kraji

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stav obyvatel k 31.12.	370 505	369 559	367 729	366 757	366 680	368 533	370 592	371 399	371 371	378 965	
Průměrný věk	40,9	41,1	41,4	41,5	41,8	41,8	41,9	42,0	42,2	42,2	
Muži	175 288	175 255	174 520	174 286	174 592	176 035	177 588	178 429	178 567	182 733	
ženy	195 217	194 304	193 209	192 471	192 088	192 498	193 004	192 970	192 804	196 232	
Živě narození	3 427	3 367	3 603	3 906	4 056	4 209	4 490	4 578	4 511	4 401	
Zemřelí	4 083	4 117	3 986	4 010	3 833	4 091	3 816	3 915	3 814	3 848	
Přirozený přírůstek	-656	-750	-383	-104	223	118	674	663	697	553	
Přistěhovalí	5 690	6 988	6 416	6 115	6 943	10 540	9 476	8 101	8 061	6 773	
Vystěhovalí	7 801	7 184	7 863	6 983	7 243	8 805	8 091	7 957	8 786	8 232	
Přírůstek migrací	-2 111	-196	-1 447	-868	-300	1 735	1 385	144	-725	-1 459	
Celkový přírůstek	-2 767	-946	-1 830	-972	-77	1 853	2 059	807	-28	-906	
Míra nezaměstnanosti				9,5	8,2	6,3	6,2	9,2	9,9	9,2	
Obydlené domy											37 700
Obydlené byty											163 596
Přibližná denní dojížďka do města									165 000		
Odhad počtu cizinců žijících v Brně bez přihlášení pobytu									11 500		
Bydlící cizinci				12 366							
Bydlící cizinci s povolením k trvalému pobytu				4 678							

Brno 2013